

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงกำไรและปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้ส่งออกข้าวผ่านชายแดนของโรงสีข้าวพื้นที่ภาคเหนือ ประเทศไทย

ผู้เขียน

นางคันธารัตน์ สารสมลักษณ์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร.มานิช โพธารมณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อ.ดร.พทย์รัตน์ ภาสน์พิพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงกำไรและปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้ส่งออกข้าวผ่านชายแดนของโรงสีข้าวในพื้นที่ภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ (1) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวในพื้นที่ภาคเหนือ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่มีประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวในพื้นที่ภาคเหนือ โดยการวิเคราะห์ใช้สมการกำไร ประมาณการ โดยใช้ฟังก์ชันพรมแดนเชิงเส้นสุ่ม เพื่อคำนวณหาค่าความมีประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวพื้นที่ภาคเหนือ และ (3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเป็นผู้ส่งออกข้าวผ่านชายแดนของโรงสีข้าวในพื้นที่ภาคเหนือ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลจากการสอบถามผู้ประกอบการโรงสีข้าว รวม 17 จังหวัด จำนวน 58 ราย ในปี 2553

ผลการประมาณสมการกำไรจากฟังก์ชันพรมแดนเชิงเส้นสุ่ม พบว่าฟังก์ชันกำไรมีเส้นพรมแดนเชิงเส้นอยู่จริงอย่างมีนัยสำคัญโดยค่า t-ratio ของค่า Sigma (σ) และค่า Lambda (λ) สามารถยอมรับได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวพื้นที่ภาคเหนือ พบว่า ถ้าเพิ่ม ราคารับซื้อข้าวเปลือกเจ้าขึ้น

ร้อยละ 1 จะทำให้กำไรของโรงสีข้าวลดลงร้อยละ 1.0661 ถ้าเพิ่มราคาจำหน่ายข้าวสารขึ้นร้อยละ 1 ทำให้กำไรของโรงสีข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2776 ถ้าเพิ่มราคาจำหน่ายปลายข้าวขึ้นร้อยละ 1 ทำให้กำไรของโรงสีข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5491 และถ้าเพิ่มค่าจ้างแรงงานขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้กำไรของโรงสีข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1399 เนื่องจากต้นทุนต่อหน่วยที่ลดลงจากขนาดโรงสีที่ใหญ่ขึ้น

ผลการคำนวณระดับประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวพื้นที่ภาคเหนือ พบว่า ระดับประสิทธิภาพเชิงกำไรของโรงสีข้าวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าประสิทธิภาพเชิงกำไรอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าประสิทธิภาพเชิงกำไรร้อยละ 0.8248 ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความไม่มีประสิทธิภาพเชิงกำไรในการดำเนินงานโรงสีข้าวพื้นที่ภาคเหนือ พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารโรงสี ส่งผลให้ความไม่มีประสิทธิภาพเชิงกำไรเพิ่มขึ้น โดยถึงแม้โรงสีข้าวจะมีผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูง มีแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบใหม่มาใช้ในกิจการ แต่หากมีต้นทุนในการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น อาทิเช่น ค่าแรงงาน รวมถึงสภาวะการณ์ที่ราคาส่งออกข้าวสารไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นตามราคาข้าวเปลือกภายในประเทศทำให้โรงสีมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนอันส่งผลทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้ส่งออกข้าวไปจำหน่ายต่างประเทศ ประเภททั่วไป ประเภทค้าชายแดน และประเภทผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่อง หรือหีบห่อ น้ำหนักสุทธิไม่เกิน 12 กิโลกรัมในลักษณะส่งผ่านชายแดน พบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าวส่วนใหญ่เห็นว่าความสามารถในการผลิตข้าวของโรงสีรวมถึงการเข้าถึงความต้องการของลูกค้าในต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าสู่ธุรกิจผู้ส่งออกข้าวผ่านชายแดน

Independent Study Title	A Frontier Analysis and Factors Influencing Export Decision of Millers in Northern Provinces Thailand	
Author	Mrs. Khantarat Sansomluk	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Asst. Dr. Manoch Potapron	Advisor
	Asst. Dr. Pathairat Pastpipatkul	Co-advisor

ABSTRACT

This study aims to analyze the profit efficiency and the factors influencing border export decision of rice millers in northern region of Thailand. Specifically, the objectives are (1) to perform the analysis of profit efficiency of rice millers in northern region, (2) to identify factors contributing to profit inefficiency of those rice millers in northern region using stochastic frontier function as a proxy for profit function estimates, and (3) to understand factors determining transboundary export of the rice millers under study. Information was compiled by interviewing 58 rice millers in 17 northern provinces of Thailand in the year 2010.

The estimation of profit function using stochastic frontier function as the instrument indicated that the profit function in this case did contain a stochastic frontier because the t-ratio of Sigma(σ) Lamde (λ) coefficients appeared acceptable at 0.001 statistically significant level. The analysis of factors affecting the profit efficiency of the rice millers in northern region suggested that the increase in the buying prices of non-glutinous paddy by 1% would reduce the rice millers' profit by 1.0661% , the increase in the selling prices of milled rice by 1% would increase the rice millers. profit by 2.2776%, the increase in the selling prices of broken milled rice by 1% would

increase the profit by 0.5491%, and the increase in wage rate by 1% would lead to an increase in the rice millers' profit by 0.1399% due to the economy of scale.

The investigation on profit efficiency revealed that most rice millers in northern region had high level of profit efficiency at 0.8248%. Meanwhile, the primary factor contributing to profit inefficiency was identified to be education of the rice mill managers, the higher the education the greater the inefficiency. This was due to the facts that despite the high educational attainment of the rice mill operators and the adoption of modern management and administration practices, the increase in operational costs like wage rate coupled with the stagnant rice export prices in the light of rising domestic paddy prices had posed the risk of business loss for the rice millers and hence their greater profit inefficiency.

The study on factors influencing export decision of rice millers was distinguished into three forms of export namely general international trade, border trade, and export of rice in packages containing no more than 12 kilograms net weight. Specifically, in the case of border trade, most rice mill business operators considered the milling capacity of their plants and the access to the demand of buyers in foreign market to be the important deciding factors for conducting border trade